

Vz. Vanavond vindt een historische begrotingsraad plaats.

Waar politieke partijen ieder vanuit hun eigen achtergrond tegen de Begroting van 2012 aankijken, vinden alle politieke partijen elkaar vanavond, wanneer het gaat om ons gezamenlijk cultureel erfgoed: het kasteel IJsselstein.

Het cluster Ruimte heeft een werkgroep geformeerd waarin een breed politiek spectrum vertegenwoordigd is. De werkgroep bestaat uit: Peter Bekker, Hans Lappee, Cor Lemstra, Jos de Wit en mijzelf. Zoals het een werkgroep betaamd zijn wij aan het werk gegaan.

Vz. Ik spreek vanavond niet (alleen) namens de werkgroep Kaders Kasteelterrein, maar namens **alle** politieke partijen die in de gemeenteraad van IJsselstein zijn vertegenwoordigd. Het cluster Ruimte dient vanavond immers unaniem het raadsvoorstel Kaders Kasteelterrein in.

Alle partijen spreken over het kasteelterrein in hun programma's. De SP schrijft: zoals het er nu bijligt, is het nutteloos en ongewenst. De PvdA wil op korte termijn een adequate opwaardering van het terrein. D66 spreekt van een cosmetische opknapbeurt. CDA vraagt aandacht voor ruimtelijke kwaliteit. GroenLinks wil de historie als vestingstad meer zichtbaar maken. De VVD staat voor een kasteeltuin waarin de verborgen historie van de stad weer zichtbaar wordt. De ChristenUnie schrijft dat ontmoeting, cultuurhistorie, vrij toegankelijk en laagdrempelig, kernwoorden zijn voor het gebied aan de Kasteellaan.

Vooreerst vz. de werkgroep. Peter Bekker, Jos de Wit, Cor Lemstra, Hans Lappee en ik ontmoette elkaar in dit verband op 26 mei op het kasteelterrein. We hebben letterlijk stappen gezet, bomen gevoeld, muren bekeken, hoe liggen de grenzen nu werkelijk.

We hebben gefantaseerd over ridders die slotgrachten trotseren, hoe het zou zijn om er in de tuin te zitten van je huis, hoe het zou zijn om in de achtertuin van het Groene kruisgebouw opgesloten te zitten omdat je een besmettelijke ziekte hebt, hoe het zou zijn om op het terras van een restaurant te zitten, om in de kelders van het kasteel te lopen of om er portretten van kasteelbewoners te bekijken. We hebben bedacht hoe het er zou uit zien, zonder bomen, met bomen, bomen op een andere plaats, met water, paadjes, met blootgelegde funderingen, heruitgegraven grachten. Maar ook hoe het zou zijn als er appartementen zouden verrijzen, hoe het was geweest als dáár het stadhuis had gestaan. Alle fantasieën hebben we er besproken. Vervolgens hebben we elkaar aangekeken en elkaar gemeten hoe we zelf in het dossier staan. Dat hebben we ter kennisname van elkaar aangenomen en vanuit die gedachte zijn we in drie niveaus aan het werk gegaan.

1. Dossiers lezen.
2. Interviews houden.
3. Afpellen tot overblijft wat er mogelijk is.

Voorzitter. Wat we op het terrein hebben gefantaseerd. Het staat in vele politieke dossiers en nota's ook al beschreven. Nog nooit hebben de vele plannen echter geleid tot een raadsbesluit. Ieder plan kon wel weer met een ander plan worden weerlegd. En zo kon het vijftien jaar duren waarin er geen doorslaggevende beslissingen over het terrein werden genomen.

Eerlijk is eerlijk: We hebben het terrein natuurlijk wel gebruikt als parkeerterrein en daarover in de raad afgesproken, wanneer die bestemming niet meer nodig is, het kasteelterrein aan te pakken. Dat moment voorzitter breekt binnen enkele maanden aan.

Maar dan?

Woningbouw. Een buurthuis in het Groene kruisgebouw?

Voorzitter. Eerst heeft de werkgroep vastgesteld over welk gebied we het precies hebben en met welk doel. Daarbij hebben we vastgesteld dat de kasteeltoren een centrale plaats inneemt in het gebied. We hebben ons daarom georiënteerd op de vier kwadranten rond de toren en heel simpel vastgesteld, dat wanneer we nu wat willen doen, dat alleen kan gaan over de twee kwadranten die in gemeentebesit zijn. Daarom hebben we de kaders opgezet in korte termijn, middellange termijn en lange termijn acties.

Vanuit dat perspectief hebben we gekeken wat IJsselstein heeft uitgesproken met het verwoorden van haar toekomstvisie. We hebben gekeken naar doelstellingen die we beoogden met het verbeteren van de binnenstad.

Alles wat het politiek eerder niet heeft gehaald, hebben we niet *nog* eens willen bespreken. We hebben wel naar de redenen gekeken die uitgesproken zijn voor het *tegenhouden* van eerdere plannen.

Niet in de laatste plaats hebben we geluisterd naar betrokkenen en betrokken organisaties. Ik spreek hier dan ook onze dank uit naar iedereen die ons gastvrij heeft ontvangen of ons op hun zaterdagochtend te woord heeft willen staan.

De werkgroep heeft gerespecteerd dat één van de kwadranten particulier eigendom is en dat de bewoners ervan niet zitten te wachten op passerende bootjes in de achtertuin.

We hebben gesproken met de eigenaar van 't Slotgebouw (ABB) en geconstateerd dat er mogelijkheden zijn om gronden te ruilen, gronden te bestemmen, om er een overgang te creëren tussen parksfeer en woonomgeving. We hebben organisaties gesproken die zich verzetten tegen de sloop van het Groene kruisgebouw en organisaties die zich juist inzetten voor het behoud van het Groene kruisgebouw. Over twee punten waren we het allemaal eens.

1. Het gebied heeft een cultuurhistorische waarde.
2. De gedachte wordt breed gedragen om het gebied in meer of mindere mate te bestemmen als kasteeltuin.

Voorzitter. Dat besluit nemen we vanavond.

Is dat nu zo moeilijk? Nee. Op zich niet. Maar het cluster Ruimte wil graag een stap verder gaan. Wanneer twee kwadranten aan de Kasteellaan worden bestemd als stadspark, waarin de cultuurhistorie van het gebied uitgangspunt is, betekent dit wat voor de inrichting van de omgeving. Voor het particuliere gebied betekent dit, dat dit groene omgeving blijft. Voor het Slotkwadrant betekent dit ook een nieuwe inrichting. Het college zal met de eigenaar in overleg moeten, hoe dit gebied te bestemmen. Of dit wordt ingevuld door vanuit dit gebied toezicht te houden op het stadspark, een plintfunctie te geven, een deel te ruilen met het gymzaal of Fatimagebied of een functie krijgt voor parkwonen? De gemeenteraad ziet een ruimtelijk plan met belangstelling tegemoet. Neemt niet weg dat we vanavond het besluit nemen dat er aan de Kasteellaan een stadspark komt. En dat tussen het zorggebied aan Eiteren en het stadspark aan de Kasteellaan een gebied ontwikkeld kan worden dat elkaar versterkt. Een prachtige entree naar onze historische binnenstad.

Dit houdt ook in, dat wanneer het Groene kruisgebouw geen meerwaarde biedt voor de beleving van het stadspark in haar historische context het gebouw mag worden gesloopt.

29 maart 2014 viert Nederland dat we 200 jaar geleden onze eerste grondwet kregen.

Daarmee was IJsselstein niet langer Baronie maar werd IJsselstein een gewone gemeente.

We zijn er trots op dat één van de drie schrijvers van deze grondwet, Adam Duyn van der Maasdam, op het kasteel IJsselstein woonde. Het is een mooie stip op de horizon om juist op die datum te laten zien wat de waarde is van lokaal openbaar bestuur. Juist op de locatie van waaruit onze stad IJsselstein eeuwenlang is bestuurd en bevochten.